

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2016/1111
z dnia 6 lipca 2016 r.
w sprawie monitorowania obecności niklu w żywności
(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Nikiel jest metalem powszechnie występującym na ziemi. Nikiel występuje naturalnie i wskutek działalności człowieka w żywności i wodzie pitnej.
- (2) Grecki urząd ds. bezpieczeństwa żywności zwrócił się do Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności („EFSA”) o ocenę ryzyka obecności niklu w żywności, zwłaszcza w warzywach, dla zdrowia ludzi.
- (3) Panel EFSA ds. środków trujących w łańcuchu żywnościowym (panel CONTAM) zdecydował o rozszerzeniu oceny ryzyka o wodę pitną i przyjął opinię naukową na temat ryzyka dla zdrowia publicznego związanego z obecnością niklu w żywności i wodzie pitnej⁽¹⁾. W opinii tej wskazano na toksyczność reprodukcyjną i rozwojową jako efekt krytyczny w charakterystyce ryzyka przewlekłego narażenia drogą pokarmową na nikiel. Nawrót zmian egzematycznych i nasilenie reakcji alergicznych zostały wskazane jako efekty krytyczne ostrej toksyczności pokarmowej niklu u osób uczulonych na nikiel.
- (4) Dane dotyczące występowania niklu w żywności i wodzie pitnej zostały zebrane w 15 różnych państwach europejskich. 80 % wszystkich zebranych danych pochodzi jednak z jednego państwa członkowskiego, konieczne są zatem dane obejmujące szerszy obszar geograficzny, aby sprawdzić poziom występowania niklu w żywności w całej Unii.
- (5) W przypadku niektórych grup żywności, uznanych w opinii naukowej EFSA za mające istotny udział w narażeniu z diety, dostępne były jedynie fragmentaryczne dane dotyczące obecności niklu. W perspektywie ewentualnych przyszłych środków zarządzania ryzykiem wskazane jest uzyskanie lepszych danych na temat obecności niklu w artykułach spożywczych należących do tych grup żywności,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Państwa członkowskie, przy aktywnym udziale podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze i innych zainteresowanych podmiotów, powinny monitorować obecność niklu w żywności w latach 2016, 2017 i 2018. Należy przy tym skupić się na zbożach, produktach zbożowych, preparatach do początkowego żywienia niemowląt, preparatach do dalszego żywienia niemowląt, produktach zbożowych przetworzonych dla niemowląt i małych dzieci, żywności dla dzieci, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego dla niemowląt i małych dzieci, suplementach diety, warzywach strączkowych, orzechach i nasionach oleistych, mleku i produktach mleczarskich, napojach alkoholowych i bezalkoholowych, cukrze i wyrobach cukierniczych (łącznie z wyrobami kakaowymi i czekoladowymi), owocach, warzywach i produktach roślinnych (łącznie z grzybami), suchych liściach herbaty i suchych częściach innych roślin używanych do sporządzania naparów oraz maźkach.
2. Procedury pobierania próbek powinny być zgodne z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 333/2007⁽²⁾, aby zapewnić reprezentatywność próbek dla badanej partii.
3. Próbkę powinny być pobierane z żywności w obrocie handlowym. Badanie zawartości niklu całkowitego należy przeprowadzać zgodnie z normą EN 13804:2013, „Artykuły żywnościowe – Oznaczanie pierwiastków śladowych i ich form chemicznych – Uwagi ogólne i wymagania szczegółowe”, najlepiej z wykorzystaniem metody analitycznej opartej na atomowej spektrometrii absorpcyjnej z atomizacją w płomieniu (FAAS) lub atomowej spektrometrii absorpcyjnej z atomizacją w piecu grafitowym (GFAAS), atomowej spektrometrii emisyjnej ze wzbudzeniem w plazmie indukcyjnie sprzężonej (ICP-OES) lub spektrometrii masowej (ICP-MS).

⁽¹⁾ EFSA CONTAM Panel (EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain), 2015. Scientific Opinion on the risks to public health related to the presence of nickel in food and drinking water. [Opinia naukowa w sprawie ryzyka dla zdrowia publicznego w związku z obecnością niklu w żywności i wodzie pitnej]. EFSA Journal 2015;13(2):4002, 202 pp. doi:10.2903/j.efsa.2015.4002

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 333/2007 z dnia 28 marca 2007 r. ustanawiające metody pobierania próbek i analizy do celów kontroli poziomów pierwiastków śladowych i zanieczyszczeń procesowych w środkach spożywczych (Dz.U. L 88 z 29.3.2007, s. 29).

4. Do dnia 1 października 2016, 2017 i 2018 r. państwa członkowskie, podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze i inne zainteresowane podmioty powinny dostarczyć do EFSA dane z monitorowania wyrażone w przeliczeniu na masę całkowitą wraz z informacjami zgodnymi z wytycznymi EFSA i w formacie sprawozdania elektronicznego zgodnym z tymi wytycznymi w celu zamieszczenia ich w jednej bazie danych. Dostępne dane z poprzednich lat, które nie zostały jeszcze przekazane, powinny zostać przekazane zgodnie z tymi samymi zasadami przy najbliższej okazji.

Sporządzono w Brukseli dnia 6 lipca 2016 r.

W imieniu Komisji
Vytenis ANDRIUKAITIS
Członek Komisji
